

HET FONDSTESTAMENT

(UITGAVE 2012)

Stel, Sjaak en Annelies hebben een gehandicapte zoon, Jos. Daarnaast zijn er nog twee kinderen. Zij vragen zich af of zij iets voor Jos moeten regelen voor het geval zij beiden komen te overlijden. De volgende vragen rijzen:

- wie beheert de erfenis die aan Jos toekomt?
- wie erft er eigenlijk van Jos wanneer hij na de ouders zelf komt te overlijden?
- ligt het in de lijn der verwachting dat Jos zelf een partner of kinderen nalaat?
- hoe zit het met de erfbelasting, zowel in geval van het overlijden van de ouders als van Jos?
- hoe zit het met de inkomstenbelasting over de erfenis?
- kan de overheid aanspraak maken op de erfenis van Jos?

Drie zaken zijn voor Sjaak en Annelies belangrijk:

1. Zij willen dat alle kinderen gelijk behandeld worden, dus ook Jos.
2. Het is de bedoeling dat de belastingdienst zo weinig mogelijk krijgt.
3. De erfenis moet voor Jos goed beheerd worden.

Sjaak en Annelies zouden een zogenaamd 'fondstestament' kunnen maken om de zaken goed te regelen. Hierna zal worden uitgelegd wat een fondstestament inhoudt.

Een fondstestament bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Uiteraard wordt de erfenis eerst 'op de langstlevende' gezet. Stel dat Sjaak overlijdt, dan kunnen de kinderen hun erfdeel niet opeisen bij Annelies zolang zij leeft.
2. Wanneer de kinderen de erfenis krijgen, geldt als uitgangspunt dat alle kinderen evenveel krijgen. Om het doel te bereiken dat er zo weinig mogelijk belasting wordt betaald, wordt in het fondstestament opgenomen dat de erfenis 'juridisch' op de andere kinderen staat. De andere kinderen moeten voor Jos een fonds instellen. Dit betekent dat de andere kinderen een bankrekening openen waarop de inhoud van het fonds wordt gestort. De inhoud van het fonds is gelijk aan het erfdeel dat Jos normaal gesproken als erfgenaam zou hebben gekregen.
3. Wanneer het waarschijnlijk is dat Jos zelf geen partner of kinderen na zal laten, is de fondsconstructie dé oplossing, omdat bij het overlijden van Jos de erfenis die van de ouders afkomstig is, al eigendom is van de andere kinderen. Er hoeft dan niet opnieuw belasting te worden betaald over die erfenis. Zonder fondsconstructie zou de erfenis ook aan de andere kinderen toekomen, maar dan niet tegen het belastingtarief zoals dat tussen ouders en kinderen geldt (10-20%), maar tegen het tarief tussen broers en zussen (30-40%). Er wordt bij het overlijden van de ouders slechts eenmalig erfbelasting betaald over het fonds en daarna niet meer.
4. In het fondstestament is opgenomen dat Jos het fonds mag gebruiken indien dit nodig is. Heeft Jos de erfenis niet nodig, dan zal de rente worden bijgeschreven bij het fonds. De overheid kan geen aanspraak maken op het fonds.
5. Sjaak en Annelies kunnen beslissen wie de erfenis voor Jos beheert. Dit kan bijvoorbeeld een van de andere kinderen zijn, maar ook een ander. Dit zou ook kunnen samenlopen met de bewindvoerder die door de rechter wordt benoemd.

6. De belastinggevolgen voor de inkomstenbelasting zijn als volgt. Jos moet het fonds in box 3 opgeven. Door de fondsconstructie dienen de andere kinderen ook een percentage van het fonds op te geven in box 3. In het testament wordt opgenomen dat zowel de belasting van Jos als van de andere kinderen over het fonds, zal worden betaald uit het fonds.

Wanneer Sjaak en Annelies bijvoorbeeld bij hun overlijden € 300.000 achterlaten, werkt het fondstestament zo dat de andere twee kinderen 'juridisch' als erfgenaam € 150.000 erven. Zij moeten samen een fonds vormen voor Jos van in totaal € 100.000. Dit betekent dat de beide andere kinderen ieder van de € 150.000 een bedrag van € 50.000 moeten inleggen in het fonds. Er wordt bij het overlijden van de ouders eenmalig erfbelasting betaald.

Stel nu dat Jos drie jaar na de ouders komt te overlijden en er zit nog € 90.000 in het fonds. Wanneer er niet was geregeld zouden de andere kinderen ieder € 45.000 van Jos erven en daarover ieder zo'n € 13.000 belasting moeten betalen, ofwel samen € 26.000.

Door de fondsconstructie in het testament op te nemen is de inhoud van het fonds al eigendom van de andere kinderen, zodat hierover niet opnieuw belasting hoeft te worden betaald. Dit scheelt in dit voorbeeld dus € 26.000 belasting!

U merkt dat dit alles best complex is. Graag lichten wij de fondsconstructie in een nader gesprek toe.

Kosten.

Het maken van fondstestamenten op het langste leven kost in normale gevallen € 740,00 (inclusief 19% BTW).